

सहायक प्लम्बरका लागि पाठ्यक्रम निर्देशिका

Program Guide for Assistant Plumber

अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठन/समयबद्ध कार्यक्रम

तथा

विश्व शिक्षा/उज्यालो भविष्य परियोजनाका

लागि तयार गरिएको कार्यकालीन तालीम सम्बन्धी पाठ्यक्रम

वि.सं. २०६१

अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठन
बालश्रम उन्मुलनका लागि अन्तर्राष्ट्रिय कार्यक्रम

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम
परिषद्

विश्व शिक्षा

कार्यकालीन तालीमको प्रस्तुत पाठ्यक्रम अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठनको समयबद्ध कार्यक्रम तथा विश्व शिक्षाको उज्यालो भविष्य परियोजनाका लागि प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् अन्तर्गतको पाठ्यक्रम विकास महाशाखाद्वारा तयार गरिएको हो । पाठ्यक्रम निर्माणको पहिलो चरण अर्थात् DACUM Workshop मा नेपाल ट्रेड यूनियन महासंघ, नेपाल ट्रेड यूनियन कांग्रेस, नेपाल प्रजातान्त्रिक ट्रेड यूनियन महासंघ तथा WEAN सँग सम्बन्धित विषय विज्ञहरुको सक्रिय सहभागिता रहेको व्यहोरा सम्बन्धित सबैलाई सधन्यवाद जानकारी गराइन्छ ।

पाठ्यक्रम तयार गर्ने: *पाठ्यक्रम विकास महाशाखा, प्रा.शि. तथा व्या.ता. परिषद् सानोठिमी, भक्तपुर ।*
अनुवादक: *प्रदीप अधिकारी, मिष्टरकान्त मैनाली र कविता काफ्ले ।*

सहायक प्लम्बरका लागि पाठ्यक्रम निर्देशिका

परिचय :

अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठनको बालश्रम उन्मूलनका लागि अन्तर्राष्ट्रिय कार्यक्रम अर्थात आइपेक (IPEC) र विश्व शिक्षा (World Education)ले नेपालमा हुने निकृष्ट प्रकारका बालश्रम उन्मूलनलाई प्राथमिकता दिदै क्रमशः बालश्रम हटाउन विभिन्न उपायलाई प्रवर्द्धन गरेका छन् । आइपेक र विश्व शिक्षाका पहलहरू सरकार, ट्रेड युनियन, रोजगारदाता संघ र गैरसरकारी संघसंस्थाको साभेदारीमा कार्यान्वयन गरिन्छन् । आइपेक (IPEC)ले प्रवर्द्धन गरेको विभिन्न नयाँ कार्यक्रमहरूमध्ये एक हो समयबद्ध कार्यक्रम (Time Bound Programme) । अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठन महासन्धि नं. १८२ मा परिभाषित विशेष प्रकारका निकृष्ट बालश्रमलाई तोकिएको समयावधि भित्र रोकथाम गर्नु समयबद्ध कार्यक्रम र विश्व शिक्षाको उज्यालो भविष्य कार्यक्रम (Brighter Future Programme) को लक्ष्य हो ।

समयबद्ध कार्यक्रम र उज्यालो भविष्य कार्यक्रमको उद्देश्य श्री ५को सरकारद्वारा बालश्रम उन्मूलनका लागि बनाइएको गुरु योजनामा सहयोगीको रूपमा काम गर्नु रहेको छ । यसै सिलसिलामा यस कार्यक्रमले नेपालमा पहिचान भएका सात निकृष्ट प्रकारका बालश्रमहरूको पहिचान गरेको छ । त्यस्ता बालश्रमिकहरूमा : १. घरेलु बालश्रमिकहरू, २. बालभरियाहरू, ३. बाल बँधुवा मजदूरहरू, ४. अवैध बेचबिखनमा परेका बालबालिकाहरू, ५. सडक बालबालिकाहरू (खाते), ६. गलैचा कारखानामा काम गर्ने बालबालिकाहरू तथा ७. खानीमा कामगर्ने बालबालिकाहरू पर्दछन् । समयबद्ध कार्यक्रम र उज्यालो भविष्य कार्यक्रमले यस्ता बालश्रम उन्मूलनका लागि विभिन्न कदमहरू चालिरहेका छन् ।

नेपालमा अपनाइएका समयबद्ध कार्यक्रम र उज्यालो भविष्य कार्यक्रमका शैक्षिक पहलहरू बालश्रम रोकथाम गर्न र बालश्रमिकहरूलाई पुर्नस्थापित गर्न अति नै प्रभावकारी देखिएका छन् । यी दुवै कार्यक्रमले निकृष्ट प्रकारका बालश्रमबाट संयुक्त रूपमा उद्धार गरिएका सबै बालबालिका तथा युवाका लागि निशुल्क शिक्षा, उपयुक्त व्यावसायिक तालीम (Vocational Training) एवं कार्यकालीन तालीम (Apprenticeship Training) का अवसरहरूको प्रवर्द्धन गर्दछन् । यस सन्दर्भमा अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठनको आइपेक (IPEC) र विश्व शिक्षाको उज्यालो भविष्य कार्यक्रमले निकृष्ट प्रकारका बालश्रममा संलग्न ठूला उमेरका बालबालिका लागि विभिन्न व्यावसायिक क्षेत्रहरूमा कार्यकालीन तालीम (Apprenticeship Training) कार्यक्रमको रूपरेखा तयार गरेका छन् ।

कार्यक्रमको आवश्यकता :

नेपालमा संचालन भइरहेका विभिन्न प्राविधिक तालीमहरूका मिश्रित परिणामहरू देखिएका छन् । द्रुतगतिमा धेरै ठूलो संख्यामा प्राविधिक तथा व्यावसायिक प्रशिक्षण दिने संस्थाहरू खुलेका छन् । यसको अनुपातमा भर्ना हुने युवा युवतीहरूको संख्यामा पनि वृद्धि भइरहेको छ । तर त्यसमा केही समस्याहरू देखा परेका छन् । मुख्यतः प्रशिक्षण कार्यक्रमहरू धेरै संरचनागत छन् । प्रशिक्षणको शैली चाहिँ संस्थागत आधारमा बनाइएको छ । त्यस्तै विद्यार्थी भर्नालाई व्यवस्थित बनाउनका लागि न्यूनतम मापदण्ड तोकिएको हुन्छ । नेपालमा पहिचान गरिएका निकृष्ट प्रकारका बालश्रमिकहरूको न्यून साक्षरता दरको

पृष्ठभूमिलाई विचार गर्ने हो भने व्यावसायिक प्रशिक्षण दिने त्यस्ता संस्थाहरूले आफ्नो तालीममा प्रवेश लागि तोकेका न्यूनतम मापदण्ड अति नै उच्च भएको पाइन्छ । यसको साथै यस्ता धेरै व्यावसायिक तालीम प्रतिष्ठानहरू महंगा पनि छन् । यिनै कारणहरूले समेत गर्दा निकृष्ट प्रकारका बालश्रममा लागेका बालबालिकाहरू प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीमको पहुँचबाट टाढा भएका छन् । तसर्थ अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठनको आइपेक (IPEC) र विश्व शिक्षाको उज्यालो भविष्य कार्यक्रमले निकृष्ट प्रकारका बालश्रममा संलग्न १४ वर्षमाथिका बालबालिका लागि कार्यकालीन तालीम (Apprenticeship Training) मोडेललाई व्यावसायिक तालीम (Vocational Training) को विकल्पको रूपमा हेर्न पहल गरेका छन् ।

आइपेक (IPEC) र विश्व शिक्षाका अनुसार कार्यकालीन तालीम (Apprenticeship Training) भनेको सम्बन्धित व्यक्तिको सुपरीवेक्षणमा सञ्चालन गरिने यस्तो स्थलगत तालीम हो जसले प्रशिक्षार्थीहरूलाई सैद्धान्तिक ज्ञान, व्यावहारिक सीप र कामजन्य वातावरणको अनुभव प्रदान गर्दछ । यो सिकाइ यस्तो तरिका हो जसले कम्तीमा १४ वर्ष पुगेका बालश्रमिकहरूलाई संभाव्य रोजगारदाता मार्फत् पेशागत योग्यता प्रदान गरी जीविकाका लागि वास्तविक रूपमा तयार गर्दछ । यस तालीमले प्रशिक्षार्थीहरूलाई संभाव्य रोजगारदाताहरूसँग पनि परिचय गराउन सक्छ । कार्यकालीन तालीमले युवायुवतीमा आत्मविश्वास जगाउन सक्छ र आफ्ना समुदाय तथा मुलुकका लागि निर्वाह गर्नुपर्ने सकारात्मक भूमिकाबारे स्मरण गराउन सक्छ ।

समष्टिगत उद्देश्य :

यस कार्यक्रमको समष्टिगत उद्देश्य निकृष्ट प्रकारका बालश्रममा रहेका बालबालिकाहरूको उद्धार गरी उनीहरूलाई सीप तथा ज्ञान सहित रोजगारीका उचित अवसरहरू प्रदान गर्नु हो । यसका साथै उनीहरूलाई राष्ट्रिय विकासका विभिन्न क्षेत्रहरू जस्तै : आर्थिक, शैक्षिक, श्रम बजारका नीति आदिमा पनि संलग्न गराउनु हो ।

अन्तिम उद्देश्यहरू

यस पाठ्यक्रम अनुसारको प्रशिक्षण पछि कार्यकालीन तालीम प्रशिक्षार्थीहरू निम्न कामहरू सम्पन्न गर्न सक्षम हुनेछन् :

- उपकरणहरू जडान गर्न र फिट गर्नका लागि ले-आउट तयार गर्न सक्नेछन् ।
- पानीको आपूर्ति र सरसफाइका लागि पाइप र अन्य उपयोगी सामानहरू जडान गर्न सक्नेछन् ।
- पानीको आपूर्ति र घर/कारखानाबाट निस्कने फोहोरमैला फ्याँक्नका लागि पोलिथिन पाइप फिट गर्न सक्नेछन् ।

पाठ्यक्रम विवरण:

यो पाठ्यक्रम कार्यकालीन तालीम प्रशिक्षार्थीहरूलाई पानीको पाइप (धारा) सम्बन्धी काममा आधारभूत ज्ञान तथा सीप प्रदान गर्ने उद्देश्यले तयार पारिएको हो । यसबाट कार्यकालीन तालीम प्रशिक्षार्थीहरूले असंगठित तरिकाबाट घर/कलकारखानाहरूको पानीको पाइप सम्बन्धी काममा आफ्नो क्षमता अभिवृद्धि

गर्न सक्नेछन् । यो पाठ्यक्रम खास गरीकन घर तथा कारखानाहरूमा उपकरणहरू जडान तथा फिट गर्ने सम्बन्धी सीप प्रदान गर्ने उद्देश्यमा केन्द्रित रहेको छ । साथसाथै यस पाठ्यक्रमले जडान गरिएका विभिन्न उपकरणहरूको मर्मत संभार र सरसफाइका कुराहरूमा समेत सीप प्रदान गर्दछ ।

लक्षित समूह :

यस पाठ्यक्रमका लक्षित समूह अन्तर्गत निकृष्ट प्रकारका बालश्रममा रहेका १४ वर्ष भन्दा माथिका उमेर समूहका बालश्रमिकहरू पर्दछन् । नेपालमा निम्न निकृष्ट प्रकारका बालश्रममा रहेका बालबालिकाहरूलाई बालश्रमिक मानिएको छ :

- क) घरेलु बालश्रमिकहरू
- ख) बालभरियाहरू
- ग) बाल बँधुवा मजदूरहरू
- घ) अवैध बेचबिखनमा परेको बालबालिकाहरू
- ङ) सडक बालबालिकाहरू (खाते)
- च) गलैँचा कारखानामा काम गर्ने बालबालिकाहरू
- छ) खानीमा कामगर्ने बालबालिकाहरू

प्रशिक्षार्थी संख्या :

तालीम दिने संस्था/उद्योग/कारखाना/कार्यशालामा उपलब्ध सुविधाहरूको आधारमा कार्यकालीन तालीम प्रशिक्षार्थीहरूको संख्या थपघट हुन सक्छ । तर प्रभावकारी सिकाइका लागि पाँचजना भन्दा बढि संख्या अनुपयुक्त हुन्छ ।

तालीम प्रवेशको लागि न्यूनतम मापदण्ड :

- क) निकृष्ट प्रकारका बालश्रमसँग सम्बन्धित हुनुपर्दछ ।
- ख) चौध देखि माथि अठार वर्ष तलको उमेरको हुनुपर्दछ ।
- ग) कार्यकालीन तालीमका लागि इच्छुक तथा प्रतिबद्ध हुनुपर्दछ ।
- घ) हालका मालिक/अभिभावकले अनुमति प्रदान गरेको हुनुपर्दछ ।
- ङ) साक्षर हुनुपर्दछ ।

समयावधि :

कार्यक्रमको कूल समयावधि तीन देखि पाँच महिना (हप्तामा ५ वा ६ दिन र दिनको २ वा ३ घण्टाको दरमा) अथवा तालीम दिने संस्था/उद्योग/कारखाना/कार्यशाला/व्यक्ति तथा टिबिपी (TBP) कार्यक्रम

चलाउने संस्थाका बीचमा भएको सम्झौता अनुसार हुनेछ । कूल समय मध्ये सैद्धान्तिक तथा प्रयोगात्मक समयको अनुपात भने २०:८० नै सुनिश्चित गरिनुपर्दछ ।

प्रशिक्षणको माध्यम :

प्रशिक्षणको माध्यम मूलतः नेपाली हुनेछ । प्रशिक्षणमा प्रयोग हुने औजार तथा मेशिनहरूको नामहरू भने चलन चल्तीमा रहेका जुनसुकै भाषामा हुन सक्नेछ ।

न्यूनतम उपस्थितिको आवश्यकता :

तालीम अवधिको कम्तीमा ९० प्रतिशत उपस्थिति जनाएका प्रशिक्षार्थीहरूले मात्र तालीममा सहभागी भएको प्रमाण पत्र प्राप्त गर्न सक्नेछन् ।

प्रमाणपत्र सम्बन्धी व्यवस्था :

राष्ट्रिय सीप परीक्षण समिति (प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् अन्तर्गतको सीप परीक्षण महाशाखा) ले आफ्नो नियमानुसार सीप परीक्षण गरी सम्बन्धित कार्यकालीन तालीम प्रशिक्षार्थीलाई प्रमाण-पत्र प्रदान गर्ने छ ।

कार्यकालीन तालीम दिनेको योग्यता :

कार्यकालीन तालीम प्रदान गर्ने संस्था / उद्योग / कारखाना / कार्यशाला / व्यक्ति मा देहाय अनुसारको योग्यता हुनुपर्नेछ :

- क) निकृष्ट प्रकारका बालश्रममा रहेका बालबालिकाहरूलाई उत्साह तथा प्रेरणा जगाई प्रशिक्षण दिन सक्ने,
- ख) प्रशिक्षण सम्बन्धी तालीम तथा योग्यता भएको,
- ग) तालीम संचालनका लागि उपयुक्त स्थान, उपकरणहरू, औजारहरू भएको,
- घ) काम गर्ने सुरक्षित वातावरण भएको, तथा
- ङ) रोजगारीको अवसरहरूको संभावना भएको ।

प्रशिक्षार्थीको मूल्याङ्कन प्रक्रिया:

कार्यकालीन तालीम दिने संस्था/उद्योग/कारखाना/कार्यशाला/व्यक्ति ले लगातारको मूल्याङ्कन तथा अनुगमनको आधारमा कार्यकालीन तालीम प्रशिक्षार्थीको मूल्याङ्कन गरिनेछ ।

उपकरण, औजार तथा सामाग्रीहरू :

यस तालीम संचालनका लागि देहायका उपकरण, औजार तथा सामाग्रीहरू आवश्यक पर्दछन् । कार्यकालीन तालीम प्रशिक्षार्थीहरूको संख्या, उपकरण तथा औजारको प्रयोग हुने समयको (कति पटक) आधारमा उपकरण तथा औजारहरूको आवश्यक संख्या फरक हुन सक्नेछ ।

क्रम संख्या	औजार/उपकरणहरूको नाम	एकाइ
१.	काट्ने औजार	
	आरी पत्ती (Hacksaw)	
	Mitre saw	
	काठको करौती (Wooden saw)	
	रामो	
	सानो चक्कु (Pocket knife)	
	पाइप कटर	
	रिमर	
	कैंची	
२.	प्याड स	
	ह्यामरिङ औजार	
	मोशन ह्यामर	
	स्पिन ह्यामर	
	बल ह्यामर	
३.	पीन ह्यामर	
	च्याप्ने औजार र रेन्चीहरू (Vice and Wrenches)	
	पाइप भाइस	
	चेन भाइस	
	बेन्च भाइस	
	एडजस्टेबल रेन्च	
	स्प्यानर सेट (Spanner Set)	
४.	पेचकस	
	रेतीको सेट (File set)	
	त्रिकोण भएको रेती	
	आधा घुमेको रेती	
	वर्गाकार रेती	
	निडल फाइल सेट	
	पीइ फाइल	
५.	काठको रेती	
	नाप्ने औजारहरू	
	अंकुसे फित्ता	
	नाप्ने फित्ता	
	स्प्रीट लेभल	
	प्लम बव	
	चिनो लाउने औजार	
	फोल्डिङ फित्ता	
	बटम स्क्वायर	
विभिन्न नापका काँइयो		

	पत्ती	
	सेभिड ब्रश	
	हेयर थिनीड ब्रश	
	लुकिड ग्लास	
	हेयर ड्रायर	
	ड्राइ ब्रश	
	कडा ब्रश	
	पानीको कचौरा	
	स्प्रेयर	
	थ्रेडिड गर्ने औजार	
६.	तताउने औजारहरु	
	हिटिड प्लेट	
	ब्लो ल्याम्प	
७.	अन्य औजारहरु	
	हाते ड्रिल	
	कम्बिनेशन प्लायर (पेन्चिस)	
	भाइस प्लायर (पेन्चिस)	
	नोज प्लायर (पेन्चिस)	
८.	उपकरणहरु	
	भर्नियर क्यालिपर्स	
	जि.एफ. मेशिन	
	ट्यापिड मेशिन	
	पानीको प्रेशर	
	हावाको प्रेशर	
	ग्राइण्डर	
	पिलर ड्रि मेशिन	
	एलाइन कि सेट	
	सरक्लिप प्लायर सेट	
	डाई सेट	

प्रशिक्षणका लागि सुझावहरू

- उद्देश्यहरूको छनौट गर्ने ।
 - संज्ञानात्मक क्षेत्रका उद्देश्यहरू छनौट गरी लेख्ने ।
 - मनोकृत्यात्मक क्षेत्रका उद्देश्यहरू छनौट गरी लेख्ने ।
 - प्रभावी क्षेत्रका उद्देश्यहरू छनौट गरी लेख्ने ।
- विषयबस्तुको छनौट गर्ने
 - विषयबस्तुको विस्तृत अध्ययन गर्ने ।
 - संज्ञानात्मक क्षेत्रका विषयबस्तुहरूको छनौट गर्ने ।
 - मनोकृत्यात्मक क्षेत्रका विषयबस्तुहरूको छनौट गर्ने ।
 - प्रभावी क्षेत्रका विषयबस्तुहरूको छनौट गर्ने ।
- शैक्षणिक विधिहरूको छनौट गर्ने
 - विविध शैक्षणिक विधिहरू :
 - शिक्षक सक्रिय विधिहरू,
 - विद्यार्थी सक्रिय विधिहरू,
 - अन्तरक्रिया विधिहरू,
 - नाटकीय विधिहरू र
 - सामग्री केन्द्रित विधिहरू ।
 - निम्न आधारमा छनौट गर्ने :
 - पाठका (संज्ञानात्मक, मनोकृत्यात्मक र प्रभावी) क्षेत्रको उद्देश्यहरूका आधारमा ,
 - विषयबस्तुको स्वरूपको आधारमा ,
 - शिकारुको स्तर (संज्ञानात्मक, मनोकृत्यात्मक र प्रभावी) का उद्देश्यहरूका आधारमा ,
 - प्राप्य शैक्षणिक सामग्रीहरूको आधारमा र
 - शिक्षकको अनुभव तथा पृष्ठभूमिको आधारमा ।
- विविध शैक्षणिक सामग्रीहरूको छनौट गरी उपयुक्त स्थान र समयमा प्रयोग गर्ने ।
- मूल्याङ्कन गर्ने
 - विविध मूल्याङ्कनका साधनहरू निर्माण गर्ने
 - मूल्याङ्कनका साधनहरू प्रयोग गरी संज्ञानात्मक, मनोकृत्यात्मक र प्रभावी क्षेत्रका उद्देश्यहरू प्राप्तिका मूल्याङ्कन गर्ने
- कक्षा कोठा र फिल्ड कार्यको व्यवस्थापन र संगठनको योजना तयार गर्ने ।
- उद्देश्य, विषयबस्तु र शिक्षण विधिको बीच तालमेल गराउने ।
- पाठयोजनाहरू (सैद्धान्तिक र प्रयोगात्मक पाठयोजनाहरू) तयार गर्ने ।
- कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- कार्यक्रमको मूल्याङ्कन गर्ने ।

प्रशिक्षार्थीका कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनको लागि विशेष सुझाव :

- कार्य विश्लेषण गर्ने ।
- कार्य विश्लेषणको आधारमा विस्तृत कार्य सम्पादन जाँच्ने सूची तयार गर्ने ।
- 'जाँच्ने सूची' प्रयोग गरी परिक्षार्थीहरूको लगातार कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन गर्ने ।

सीप तालीमका लागि सुझाव :

- प्रशिक्षकले कार्य सम्पादन प्रदर्शन गर्ने :
 - सामान्य गतिमा प्रदर्शन गर्ने ।
 - मन्द गतिमा हरेक क्रियाकलाप र कामहरूको बयान गर्दै प्रदर्शन गर्ने ।

- द्रुत गतिमा प्रदर्शन गर्ने ।
- प्रशिक्षार्थीलाई अभ्यासको मौका दिने :
 - सिकारुलाई पहिले हरेक कदमहरुमा सहयोग गर्दै अभ्यास गर्न सिकाउने/ लगाउने ।
 - सिकारुलाई स्वतन्त्ररूपमा गर्न सक्ने बनाउन आवश्यक संख्यामा अभ्यासहरु गर्ने मौका दिने ।
 - सिकारु सम्बन्धित सीपमा कुशल भएपछि मात्र अर्को सीप (कार्य) सिकाउने ।
- अन्य सुभावहरु :
 - सीपमूलक तालीममा सिद्धान्तहरु प्रयोग गर्ने ८०५ समय कार्य सम्पादन र २०५ समय सैद्धान्तिक प्रशिक्षणमा खर्च गर्ने ।
 - वयस्क सिकाईका सिद्धान्तहरु प्रयोग गर्ने ।
 - सिकारुहरुमा आन्तरिक उत्प्रेरणा जागरण गराउँदै अधिकतम सिकाई क्रियाकलापमा संलग्न गराउने ।
- सिकारुका ज्ञान, सीप र प्रवृत्तिको आधारमा प्रशिक्षण गर्ने ।

मुख्य कार्य तथा सीपहरुको संक्षिप्त सूची

क्रम संख्या	कार्यहरु/सीपहरु	समय (घण्टामा)		
		सै.	प्रयो.	जम्मा
क.	काम व्यवस्थापन गर्ने			
	क.१. कन्ट्र्याक्ट पेपरसँग परिचित बन्ने	१		१
	क.२. कामको योजनासँग परिचित हुने	१		१
	क.३. औजार/उपकरण/सरसामान व्यवस्थित गर्ने (स्थानीय/विदेशी)	१		१
	क.४. सहयोगीहरुको व्यवस्था गर्ने	१		१
	क.५. यातायातको व्यवस्था गर्ने	१		१
	क.६. आर्थिक गतिविधि (स्थिति) व्यवस्थित गर्ने	१		१
ख.	ले-आउटको योजना अगाडि बढाउने			
	ख.१. पाइप ल्याउने लाइनको ले-आउट बनाउने	१	२	३
	ख.२. धारा राख्ने ठाउँ निश्चित गर्ने	२		२
	ख.३. पानी ट्याङ्की राख्ने ठाउँ निश्चित गर्ने	१		१
	ख.४. फ्लोर प्यान राख्ने ठाउँ निश्चित गर्ने	१	१	२
	ख.५. वास मेशिन राख्ने ठाउँ निश्चित गर्ने	१	१	२
	ख.६. बाथटब राख्ने ठाउँ निश्चित गर्ने	१	१	२
	ख.७. सावर राख्ने ठाउँ निश्चित गर्ने	१	१	२
	ख.८. भान्साको सिंक (भाँडा माभ्ने ठाउँ) राख्ने ठाउँ निश्चित गर्ने	१	१	२
	ख.९. कमोड/डब्लु.सी. प्यान राख्ने ठाउँ निश्चित गर्ने	२		२
	ख.१०. वाटर पम्प राख्ने ठाउँ निश्चित गर्ने	१	१	२
	ख.११. यूरिनल (Urinal) राख्ने ठाउँ निश्चित गर्ने	१		१
	ख.१२. वेडेट राख्ने ठाउँ निश्चित गर्ने	१		१
	ख.१३. गिजर राख्ने ठाउँ निश्चित गर्ने	१		१
	ख.१४. सोलार हिटर राख्ने ठाउँ निश्चित गर्ने	२		२
ग.	कामहरुको लागत अनुमान गर्ने			
	ग.१. जी.आई. फिटीङ्का सामानहरुको लागत अनुमान गर्ने	१	१	२
	ग.२. पी भि सी फिटीङ्का सामानहरुको लागत अनुमान गर्ने	१	२	३
	ग.३. जी.आई. पाइपको लागत अनुमान गर्ने		३	३
	ग.४. छतमा पानी ट्याङ्की राख्ने प्रणालीको लागत अनुमान गर्ने	१	३	४
	ग.५. वाटर पम्प राख्ने प्रणालीको लागत अनुमान गर्ने	१	२	३
	ग.६. उपकरणहरु फिट गर्नका लागि लागत अनुमान गर्ने	२	३	५

	ग.७. गिजरको लागत अनुमान गर्ने	२	३	५
	ग.८. रोअर पम्प प्रणालीको लागत अनुमान गर्ने	१	५	६
	ग.९. श्रमिकको ज्याला र सरसामानहरुको हिसाब गर्ने	१	२	३
	ग.१०. सी पी फिटिङ्गहरुको लागत अनुमान गर्ने	१	३	४
घ.	जडानको काम गर्ने			
	घ.१. कार्य र रेखाचित्रको व्याख्या गर्ने	१	४	५
	घ.२. ले आउट गरिएको ठाउँ पहिचान गर्ने	२		२
	घ.३. जी.आइ. पाइपको थ्रेड काट्ने	१	१	२
	घ.४. पाइपको लाइन जडान गर्ने	१	१	२
	घ.५. छतमा ट्याङ्की जडान गर्ने	१	२	३
	घ.६. पानीको पम्प जडान गर्ने	१	२	३
	घ.७. साधारण धारा जडान गर्ने	१	२	३
	घ.८. भूमिगत ट्याङ्कीको जडान सम्बन्धी काम गर्ने	१	१	२
	घ.९. बाथरुपमा साधन/उपकरणहरु जडान गर्ने	१	२	३
	घ.१०. गिजर जडान गर्ने	१	२	३
	घ.११. सोलार प्रणाली जडान गर्ने	१	३	४
	घ.१२. वाशिंग मेशिन जडान गर्ने	१	३	४
ड.	सेनिटरी वेयर/उपकरण जडान गर्ने			
	ड.१. बाथटब जडान गर्ने	१	१	२
	ड.२. सावर जडान गर्ने	१	१	२
	ड.३. वाश बेसिन जडान गर्ने	१	२	३
	ड.४. फ्लोर प्यान जडान गर्ने	१	२	३
	ड.५. भान्सामा सिंक जडान गर्ने	१	२	३
	ड.६. कमोड/डब्लु.सी. प्यान जडान गर्ने	१	२	३
	ड.७. सिंक ट्रफ जडान गर्ने	१	१	२
	ड.८. युरीनल जडान गर्ने	१	२	३
	ड.९. वेडेट जडान गर्ने	१	२	३
	ड.१०. सी.पी. फिटिङ्गहरु जडान गर्ने	१	१	२
च.	उपकरणहरुको जडान एवं मर्मत/सम्भार गर्ने			
	च.१. साधारण धाराको धुरा फेर्ने/ मर्मत गर्ने	१	१	२
	च.२. पाइप लाइनमा भएको चुहावट मर्मत गर्ने	१	२	३
	च.३. फ्लोट भल्भ फेर्ने/मर्मत गर्ने	१	२	३
	च.४. फिटिङ्गहरु फेर्ने/मर्मत गर्ने	१	२	३
	च.५. पानीको पम्प मर्मत गर्ने/चालु हालतमा राख्ने	१	२	३
	च.६. वाश बेसिन मर्मत गर्ने/ चालु हालतमा राख्ने	१	२	३
	च.७. सावर मर्मत गर्ने/चालु हालतमा राख्ने	१	२	३
	च.८. युरीनल मर्मत गर्ने/ चालु हालतमा राख्ने	१	२	३
	च.९. भान्साको सिंक मर्मत गर्ने/चालु हालतमा राख्ने	१	२	३
	च.१०. फ्लसिङ्ग प्रणालीको बल कक फेर्ने/मर्मत गर्ने	१	१	२

	च.११. बाथ टब मर्मत गर्ने/ चालु हालतमा राख्ने/फेर्ने	१	१	२
	च.१२. चेक भल्भ मर्मत गर्ने/फेर्ने	१	१	२
	च.१३. एयर भल्भ मर्मत गर्ने/फेर्ने	१	१	२
	च.१४. सुरक्षा भल्भ मर्मत गर्ने/फेर्ने	१	१	२
	च.१५. गेट भल्भ/ग्लोभ भल्भ मर्मत गर्ने/फेर्ने	१	२	३
छ.	औजार/उपकरण मर्मत गर्ने/चालु हालतमा राख्ने			
	छ.१. एडजस्ट गर्न मिल्ने रेन्च चालु हालतमा राख्ने	१	१	२
	छ.२. पाइप रेन्च मर्मत गर्ने/ चालु हालतमा राख्ने	१	१	२
	छ.३. डाइ सेट चालु हालतमा राख्ने	१	१	२
	छ.४. चेन भाइस चालु हालतमा राख्ने	१	१	२
	छ.५. पाइप कटर मर्मत गर्ने/चालु हालतमा राख्ने	१	१	२
	छ.६. ड्रिल मेशिन चालु हालतमा राख्ने	१	१	२
ज.	पोलिथिन पाइपको फिटीङ्गहरू बनाउने			
	ज.१. बट जोइन्ट बनाउने	१	३	४
	ज.२. एल्बो बनाउने	१	४	५
	ज.३. क्रश "टी" बनाउने	१	४	५
	ज.४. वाई ब्रान्च बनाउने	१	४	५
	ज.५. आर सकेट बनाउने	१	४	५
	ज.६. टी ब्रान्च बनाउने	१	४	५
	ज.७. ४५ डिग्री बेन्ड बनाउने	१	४	५
	ज.८. सिफन बनाउने	१	४	५
	ज.९. भेन्ट कोवल बनाउने	१	४	५
झ.	अन्यसँग संचार गर्ने			
	झ.१. प्लम्बरसँग संचार गर्ने	१	२	३
	झ.२. ग्राहकसँग संचार गर्ने	१	२	३
	झ.३. रोजगारदातासँग संचार गर्ने	१	२	३
	झ.४. सहकर्मीहरूसँग संचार गर्ने	१	२	३
	झ.५. सुपरिवेक्षकसँग संचार गर्ने	१	२	३
	झ.६. आपूर्तिकर्तासँग संचार गर्ने	१	२	३
	झ.७. आगन्तुक सँग संचार गर्ने	१	२	३
	झ.८. कनिष्ठसँग संचार गर्ने	१	२	३
	झ.९. फलाम पसलसँग संचार गर्ने	१	२	३
	झ.१०. टेलिफोन रिसेभ गर्ने	१	२	३
ञ.	पेशागत वृत्ती विकास गर्ने			
	ञ.१. प्लम्बरसँग परामर्श लिने	१	२	३
	ञ.२. अन्य कार्यशालाहरूको भ्रमण गर्ने	१	३	४
	ञ.३. सम्बन्धित सामाग्रीहरू अध्ययन गर्ने (कागजपत्र, पुस्तिका, ब्रोशियर इत्यादि)	१	३	४
	ञ.४. तालीम/सेमिनार/कार्यशालाहरूमा उपस्थित हुने	१	४	५

	ब.५. श्रव्य-दृश्यहरूको अवलोकन गर्ने	१	२	३
	ब.६. इन्टरनेट चलाउने	१	२	३
	ब.७. तालीम/कार्यक्रम चलाउनका लागि स्थानको खोजी गर्ने	१	२	३
	जम्मा	१०५	१७९	२८४

मुख्य कार्य (Duty) नं. १: जग सम्बन्धी काम गर्ने

क्र.सं.	सीपहरू (Competencies)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)	समय (घन्टामा)			कैफियत
			सै.	प्रयो.	जम्मा	
१.	ठेक्कापट्टा सम्बन्धी कागजातसँग परिचित बन्ने	<ul style="list-style-type: none"> ठेक्कापट्टा सम्बन्धी कागजात को परिभाषा ठेक्कापट्टा सम्बन्धी कागजात का भागहरू ठेक्कापट्टाको समयावधि (जानकारी मात्र) 	१		१	
२.	कामको योजनासँग परिचित हुने	<ul style="list-style-type: none"> कामको योजना (वर्क प्लान) को परिभाषा औजार, उपकरण, सरसामान एवं आवश्यक श्रमिकहरूको छोटो विवरण (आधारभूत कुरामात्र) 	१		१	
३.	औजार/उपकरण/सरसामान व्यवस्थित गर्ने (स्थानीय/विदेशी)	<ul style="list-style-type: none"> औजार/उपकरणहरूको नामावली कार्यशालाहरूमा औजार/उपकरण/सरसामानहरूको उपलब्धता (नियमित र समय-समयको कामका लागि) 	१		१	
४.	सहयोगीहरूको व्यवस्था गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> कामदारहरूको प्रकार (दक्ष, अर्ध-दक्ष र अदक्ष) काम गर्नुपर्ने समयावधि बिदाका दिनहरू नीति-नियमहरू 	१		१	
५.	यातायातको व्यवस्था गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> गन्तव्य स्थानको निश्चितता यातायातको साधन (भरिया, गाडा, रिक्सा अथवा मोटरगाडी) 	१		१	
६.	आर्थिक गतिविधि (स्थिति) व्यवस्थित गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> खुद्रा पैसाको व्यवस्था भौचर र बिल बैंकिङ्ग प्रणाली (साधारण जानकारी) 	१		१	

मुख्य कार्य (Duty) नं. २: ले-आउटको योजना अगाडि बढाउने

क्र.सं.	सीपहरू (Competencies)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)	समय (घन्टामा)			कैफियत
			सै.	प्रयो.	जम्मा	
१.	पाइप ल्याउने लाइनको ले-आउट बनाउने	<ul style="list-style-type: none"> नाप्ने प्रणाली (एफ.पि.एस./एम.के.एस र एस.आई.) चित्रहरूको अध्ययन र व्याख्या 	१	२	४	

क्र.सं.	सीपहरू (Competencies)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)	समय (घण्टामा)			कैफियत
			सै.	प्रयो.	जम्मा	
		<ul style="list-style-type: none"> पाइप लेइडको तरिका 				
२.	धारा राख्ने ठाउँ निश्चित गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> कोठाको साइज बेन्चमार्क धाराका प्रकारहरू (तातो-चिसो एकै ठाउँ भएको, छुट्टाछुट्टै, भित्तामा भुण्डयाउने वा खम्बा) ठाउँ निश्चित गर्ने तरिका 	२		२	
३.	पानी ट्याङ्की राख्ने ठाउँ निश्चित गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> ट्याङ्कीको साइज (लिटरमा) ट्याङ्कीको उचाई र यसबाट पर्ने असर 	१		१	
४.	फ्लोर प्यान राख्ने ठाउँ निश्चित गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> शौचालयको स्तरीय साइज भ्याल/ढोका राख्ने ठाउँ पानीको आपूर्ती र निकास 	२		२	
५.	वास बेशिन राख्ने ठाउँ निश्चित गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> वास-बेशिन राख्ने स्तरीय उचाई वास-बेशिनको नाप पानीको इनलेट र आउटलेटको स्थान 				
६.	बाथटब राख्ने ठाउँ निश्चित गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> बाथ-टबको प्रकार बाथ-टबको स्तरीय उचाई आवश्यक क्षेत्रफल 	१	१	२	
७.	सावर राख्ने ठाउँ निश्चित गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> सावरका प्रकारहरू (टेलिफोन/फिक्सड/लुज) धारा र सावरको स्तरीय उचाई आवश्यक क्षेत्रफल (क्लियरेन्सको आवश्यकता समेत) 	१	१	२	
८.	भान्साको सिंक (भाँडा माभन्ने ठाउँ) राख्ने ठाउँ निश्चित गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> सिंक राख्ने उचाई आवश्यक क्षेत्रफल (क्लियरेन्सको आवश्यकता समेत) 	१	१	२	
९.	कमोड/डब्लु.सी. प्यान राख्ने ठाउँ निश्चित गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> बाथरुमको राख्ने स्तरीय नाप डब्लु.सी. को साइज विभिन्न फ्लश प्रणाली (सिस्टर्न वा फ्लश भल्भ) आवश्यक क्षेत्रफल (लम्बाई, चौडाई) पानीको इनलेट र आउटलेटको स्थान 	२		२	
१०.	वाटर पम्प राख्ने ठाउँ निश्चित गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> पम्पको साइज, वाटरहेड, पानीको सक्सन र घर्षण 	१	१	२	

क.सं.	सीपहरू (Competencies)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)	समय (घन्टा/मा)			कैफियत
			सै.	प्रयो.	जम्मा	
		बाट हुने नोक्सानी				
११.	युरिनल (Urinal) राख्ने ठाउँ निश्चित गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> युरिनल राख्ने स्तरीय नाप जडान गर्ने स्तरीय उचाई 	१		१	
१२.	वेडेट राख्ने ठाउँ निश्चित गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> वेडेट राख्ने स्ट्याण्डर्ड साइज जडान गर्ने स्ट्याण्डर्ड उचाई 	१		१	
१३.	गिजर राख्ने ठाउँ निश्चित गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> गिजर राख्ने स्तरीय नाप जडान गर्ने स्तरीय उचाई 	१		१	
१४.	सोलार हिटर राख्ने ठाउँ निश्चित गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> सोलार हिटरको काम सोलार हिटर प्रणालीका अंगहरू आपूर्ति गर्ने मुख्य लाइन चिसो र तातो पानीको ठाउँ सूर्यको विकिरण बारे सामान्य जानकारी 	२		२	

मुख्य कार्य (Duty) नं. ३: कामहरूको लागत अनुमान गर्ने

क.सं.	सीपहरू (Competencies)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)	समय (घन्टा/मा)			कैफियत
			सै.	प्रयो.	जम्मा	
१.	जी.आई. फिटिङ्का सामानहरूको लागत अनुमान गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> ले-आउटको व्याख्या फिटिङ्का प्रकारहरू नाप (नाप/लम्बाइ/संख्या) 	१	१	२	
२.	पी भि सी फिटिङ्का सामानहरूको लागत अनुमान गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> ले-आउटको व्याख्या पानीको आपूर्ति र निकासका लागि पिभिसि फिटिङ्का साइज र प्रकार 	१	२	३	
३.	जी.आई. पाइपको लागत अनुमान गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> ले-आउटको व्याख्या पाइपको साइज (लम्बाइ, व्यास) र विशेषता (भारी, हलुका र कलर कोड) 		३	३	
४.	छतमा पानी ट्याङ्की राख्ने प्रणालीको लागत अनुमान गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> ले-आउटको व्याख्या छतमा पानी ट्याङ्की राख्ने प्रणालीका अंगहरू 	१	३	४	
५.	वाटर पम्प राख्ने प्रणालीको लागत अनुमान गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> ले-आउटको व्याख्या पानीको घर्षण, वाटर हेड र नोक्सानी 	१	२	३	
६.	उपकरणहरू जडान गर्नका लागि लागत अनुमान गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> ले-आउटको व्याख्या 	२	३	५	
७.	गिजरको लागत अनुमान गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> ले-आउटको व्याख्या 	२	३	५	

क.सं.	सीपहरू (Competencies)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)	समय (घण्टामा)			कैफियत
			सै.	प्रयो.	जम्मा	
८.	रोअर पम्प प्रणालीको लागत अनुमान गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> ले-आउटको व्याख्या जडानका लागि माटोको बनावट र गहिराइ 	१	५	६	
९.	श्रमिकको ज्याला र सरसामानहरूको हिसाब गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> सामानहरूको जिल्लाको दर रेट र बजार मूल्य श्रमिक (दक्ष, अर्धदक्ष र अदक्ष) हरुको आवश्यकता (श्री ५ को सरकारको मापदण्ड अनुसार) 	१	२	३	
१०.	सी.पी. फिटिङ्गहरूको लागत अनुमान गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> ले-आउटको व्याख्या सी. पी. सामाग्रीका प्रकार सी. पी. सामाग्रीको इकाइ 	१	३	४	

मुख्य कार्य (Duty) नं. ४: जडानको काम गर्ने

क.सं.	सीपहरू (Competencies)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)	समय (घण्टामा)			कैफियत
			सै.	प्रयो.	जम्मा	
१.	कार्य रेखाचित्रको व्याख्या गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> संकेत(S), नाप(D), नाप्ने स्केल १:४, २:१, १:२ खण्ड र मोहडा 	१	४	५	
२.	ले आउट गरिएको ठाउँ पहिचान गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> संकेत र नापको आधारमा पहिचान 	२		२	
३.	जी.आइ. पाइपको थ्रेड काट्ने	<ul style="list-style-type: none"> गुनाको काम गुनाको प्रकार (प्रतिइन्चमा गुनाको संख्या) डाइसेट चलाउने तरिका दाँतको साइजको प्रकार सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	१	२	
४.	पाइपको लाइन जडान गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> जडान गर्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	१	२	
५.	छतमा ट्याङ्की जडान गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> जडान गर्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	२	३	
६.	पानीको पम्प जडान गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> जडान गर्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	२	३	
७.	साधारण धारा जडान गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> जडान गर्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	२	३	
८.	भूमिगत ट्याङ्कीको जडान सम्बन्धी काम गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> जडान गर्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	१	२	
९.	बाथरुपमा साधन/उपकरणहरू जडान गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> जडान गर्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	२	३	

क.सं.	सीपहरू (Competencies)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)	समय (घन्टामा)			कैफियत
			सै.	प्रयो.	जम्मा	
१०.	गिजर जडान गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> जडान गर्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	२	३	
११.	सोलार प्रणाली जडान गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> चिसो र तातो पानीको वितरण प्रणाली ताप नाश हुनबाट बचाउने उपाय पानीको चाप तथा थर्मो साइफन प्रणाली जडान गर्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	३	४	
१२.	वाशिंग मेशिन जडान गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> पानीको इनलेट र आउटलेट जडान गर्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 				

मुख्य कार्य (Duty) नं. ५: सेनिटरी वेयर/उपकरण जडान गर्ने

क.सं.	सीपहरू (Competencies)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)	समय (घन्टामा)			कैफियत
			सै.	प्रयो.	जम्मा	
१.	बाथटब जडान गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> जडान गर्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	१	२	
२.	सावर जडान गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> तातो र चिसो पानीको आपूर्ति जडान गर्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	१	२	
३.	वाश वेसिन जडान गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> जडान गर्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	२	३	
४.	फ्लोर प्यान जडान गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> जडान गर्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय कन्सील/सरफेस फ्लसिङ्ग प्रणाली वेस्ट आउटलेट सिल गर्नुको आवश्यकता 	१	२	३	
५.	भान्सामा सिंक जडान गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> अड्याउने ब्राकेट जडान गर्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	२	३	
६.	कमोड/डब्लु.सी. प्यान जडान गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> जडान गर्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	२	३	
७.	सिंक ट्रफ जडान गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> जडान गर्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	१	२	
८.	युरीनल जडान गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> जडान गर्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	२	३	

क.सं.	सीपहरू (Competencies)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)	समय (घन्टा/मा)			कैफियत
			सै.	प्रयो.	जम्मा	
९.	वेडेट जडान गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> जडान गर्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	२	३	
१०.	सी.पी. फिटींगहरू जडान गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> जडान गर्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	१	२	

मुख्य कार्य (Duty) नं. ६: उपकरणहरूको जडान एवं मर्मत/सम्भार गर्ने

क.सं.	सीपहरू (Competencies)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)	समय (घन्टा/मा)			कैफियत
			सै.	प्रयो.	जम्मा	
१.	साधारण धाराको धुरा फेर्ने/ मर्मत गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> मर्मत गर्ने/फेर्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	१	२	
२.	पाइप लाइनमा भएको चुहावट मर्मत गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> मर्मत गर्ने/फेर्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	१	२	
३.	फ्लोट भल्भ फेर्ने/मर्मत गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> फ्लोट भल्भको काम मर्मत गर्ने/फेर्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	१	२	
४.	फिटिंगहरू फेर्ने/मर्मत गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> गलत फिटिङको पहिचान पाइप लाइनमा पानीको दबाव/पानीको ताप मर्मत गर्ने/फेर्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	१	२	
५.	पानीको पम्प मर्मत गर्ने/चालु हालतमा राख्ने	<ul style="list-style-type: none"> गलतिको पहिचान पम्पले गर्ने आधारभूत विद्युतीय काम मर्मत गर्ने/चालु हालतमा राख्ने सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	२	३	
६.	वाश बेसिन मर्मत गर्ने/चालु हालतमा राख्ने	<ul style="list-style-type: none"> मर्मत गर्ने/चालु हालतमा राख्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	२	३	
७.	सावर मर्मत गर्ने/चालु हालतमा राख्ने	<ul style="list-style-type: none"> मर्मत गर्ने/चालु हालतमा राख्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	२	३	
८.	युरीनल मर्मत गर्ने/ चालु हालतमा राख्ने	<ul style="list-style-type: none"> मर्मत गर्ने/चालु हालतमा राख्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	२	३	
९.	भान्साको सिंक मर्मत गर्ने/चालु हालतमा राख्ने	<ul style="list-style-type: none"> मर्मत गर्ने/चालु हालतमा राख्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	१	२	
१०.	फ्लसिङ प्रणालीको बल कक फेर्ने/मर्मत गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> मर्मत गर्ने/चालु हालतमा राख्ने तरिका 	१	१	२	

क.सं.	सीपहरू (Competencies)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)	समय (घण्टामा)			कैफियत
			सै.	प्रयो.	जम्मा	
		<ul style="list-style-type: none"> सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 				
११.	बाथ टब मर्मत गर्ने/ चालु हालतमा राख्ने/फेर्ने	<ul style="list-style-type: none"> मर्मत गर्ने/चालु हालतमा राख्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	१	२	
१२.	चेक भल्भ मर्मत गर्ने/फेर्ने	<ul style="list-style-type: none"> चेक भल्भको काम भल्भको साइज मर्मत गर्ने/फेर्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	१	२	
१३.	एयर भल्भ मर्मत गर्ने/फेर्ने	<ul style="list-style-type: none"> मर्मत गर्ने/चालु हालतमा राख्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	१	२	
१४.	सुरक्षा भल्भ मर्मत गर्ने/फेर्ने	<ul style="list-style-type: none"> सेफ्टी भल्भको काम भल्भहरूको साइज मर्मत गर्ने/फेर्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	१	२	
१५.	गेट भल्भ/ग्लोभ भल्भ मर्मत गर्ने/फेर्ने	<ul style="list-style-type: none"> फ्लेञ्ज तथा युनियनको काम सिलिङ्ग गर्ने सामग्रीहरू मर्मत सम्भार/सामग्री बदल्ने तरिका सुरक्षाका उपायहरू 	१	२	३	

मुख्य कार्य (Duty) नं. ७: औजार/उपकरण मर्मत गर्ने/चालु हालतमा राख्ने

क.सं.	सीपहरू (Competencies)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)	समय (घण्टामा)			कैफियत
			सै.	प्रयो.	जम्मा	
१.	एडजस्ट गर्न मिल्ने रेन्च चालु हालतमा राख्ने	<ul style="list-style-type: none"> खिया बाट बचावट (सफाइ गर्ने, तेल हाल्ने, ग्राज हाल्ने) राख्नका लागि उचित स्थान र भण्डारणको तरिका खुकुलो भागलाई कस्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	१	२	
२.	पाइप रेन्च मर्मत गर्ने/ चालु हालतमा राख्ने	<ul style="list-style-type: none"> खियाबाट बचावट (सफाइ गर्ने, तेल हाल्ने, ग्राज हाल्ने) उचित किसिमले स्टोरमा राख्ने खुकुलो भागलाई कस्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	१	२	
३.	डाइ सेट चालु हालतमा राख्ने	<ul style="list-style-type: none"> खियाबाट बचावट (सफाइ गर्ने, तेल हाल्ने, ग्राज हाल्ने) उचित किसिमले स्टोरमा 	१	१	२	

क.सं.	सीपहरू (Competencies)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)	समय (घन्टांमा)			कैफियत
			सै.	प्रयो.	जम्मा	
		<ul style="list-style-type: none"> राख्ने खुकुलो भागलाई कस्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 				
४.	चेन भाइस चालु हालतमा राख्ने	<ul style="list-style-type: none"> खियाबाट बचावट (सफाइ गर्ने, तेल हाल्ने, ग्राज हाल्ने) उचित किसिमले स्टोरमा राख्ने खुकुलो भागलाई कस्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	१	२	
५.	पाइप कटर मर्मत गर्ने/चालु हालतमा राख्ने	<ul style="list-style-type: none"> खियाबाट बचावट (सफाइ गर्ने, तेल हाल्ने, ग्राज हाल्ने) उचित किसिमले स्टोरमा राख्ने खुकुलो भागलाई कस्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	१	२	
६.	ड्रिल मेशिन चालु हालतमा राख्ने	<ul style="list-style-type: none"> खियाबाट बचावट (सफाइ गर्ने, तेल हाल्ने, ग्राज हाल्ने) उचित किसिमले स्टोरमा राख्ने खुकुलो भागलाई कस्ने तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	१	२	

मुख्य कार्य (Duty) नं. ८: पोलिथिन पाइपको फिटिङ्गहरू बनाउने

क.सं.	सीपहरू (Competencies)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)	समय (घन्टांमा)			कैफियत
			सै.	प्रयो.	जम्मा	
१.	बट जोइन्ट बनाउने	<ul style="list-style-type: none"> प्लाष्टिकका सामानहरूको संग्रह वेल्डिङ्ग गर्ने औजारहरू र सामानहरू वेल्डिङ्गको तापमान तरिका सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	३	४	
२.	एल्बो बनाउने	<ul style="list-style-type: none"> कोण (Angle) आकारमा काटिएको उपकरणहरू (Devices) र तिनीहरूको काम कोण आकारमा काटेर जोड्ने तरिका 	१	४	५	

क.सं.	सीपहरू (Competencies)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)	समय (घन्टामा)			कैफियत
			सै.	प्रयो.	जम्मा	
		<ul style="list-style-type: none"> ■ सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 				
३.	ऋश "टी" बनाउने	<ul style="list-style-type: none"> ■ कोण (Angle) आकारमा काटिएको डिभाइसहरू (Device) र तिनीहरूको काम ■ कोण आकारमा काटेर जोड्ने तरिका ■ सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	४	५	
४.	वाई ब्रान्च बनाउने	<ul style="list-style-type: none"> ■ कोण (Angle) आकारमा काटिएको उपकरणहरू (Device) र तिनीहरूको काम ■ कोण आकारमा काटेर जोड्ने तरिका ■ सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	४	५	
५.	आर सकेट बनाउने	<ul style="list-style-type: none"> ■ कोण (Angle) आकारमा काटिएको उपकरणहरू (Devices) र तिनीहरूको काम ■ कोण आकारमा काटेर जोड्ने तरिका ■ सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	४	५	
६.	टी ब्रान्च बनाउने	<ul style="list-style-type: none"> ■ कोण (Angle) आकारमा काटिएको उपकरणहरू (Devices) र तिनीहरूको काम ■ कोण आकारमा काटेर जोड्ने तरिका ■ सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	४	५	
	४५ डिग्री बेन्ड बनाउने	<ul style="list-style-type: none"> ■ कोण (Angle) आकारमा काटिएको उपकरणहरू (Devices) र तिनीहरूको काम ■ कोण आकारमा काटेर जोड्ने तरिका ■ सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	४	५	
	साइफन बनाउने	<ul style="list-style-type: none"> ■ कोण (Angle) आकारमा काटिएको उपकरणहरू (Devices) र तिनीहरूको काम ■ कोण आकारमा काटेर जोड्ने तरिका ■ सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	४	५	

क.सं.	सीपहरू (Competencies)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)	समय (घन्टामा)			कैफियत
			सै.	प्रयो.	जम्मा	
	भेन्ट कोवल बनाउने	<ul style="list-style-type: none"> ■ कोण (Angle) आकारमा काटिएको डिभाइसहरू (Device) र तिनीहरूको काम ■ कोण आकारमा काटेर जोड्ने तरिका ■ सुरक्षा सम्बन्धी उपाय 	१	४	५	

मुख्य कार्य (Duty) नं. ९: अन्यसँग संचार गर्ने

क.सं.	सीपहरू (Competencies)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)	समय (घन्टामा)			कैफियत
			सै.	प्रयो.	जम्मा	
१.	प्लम्बरसँग संचार गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> ■ संचारको अर्थ र महत्व ■ संचारका प्रकारहरू (मौखिक, सांकेतिक रूपमा, लिखित) ■ मौखिक संचारको प्रविधी ■ सहयोगात्मक कामका लागि संवाद ■ सुचना आदान प्रदान ■ वरिष्ठ पदाधिकारीहरूसँग कामबारे अग्रिम छलफल ■ संवादका लागि उपयुक्त भाषाको प्रयोग (तल्ला तथा उच्च तहका कर्मचारीहरूसँग) 	१	२	३	
२.	ग्राहकसँग संचार गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> ■ ग्राहकहरूको कुरा र उनीहरूको विचारको महत्व (विचार दिने, अस्पष्ट कुराहरू समाधानका उपाय) 	१	२	३	
३.	रोजगारदातासँग संचार गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> ■ कार्य नं. १ हेर्नुहोस् । 	१	२	३	
४.	सहकर्मीहरूसँग संचार गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> ■ दिइएको कामबारे सहकर्मीहरूसँग छलफल गर्नुको महत्व 	१	२	३	
५.	सुपरिवेक्षकसँग संचार गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> ■ कार्य नं. १ हेर्नुहोस् । 	१	२	३	
६.	आपूर्तिकर्तासँग संचार गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> ■ कार्य नं. २ हेर्नुहोस् । 	१	२	३	
७.	आगन्तुक सँग संचार गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> ● कार्य नं. २ हेर्नुहोस् । 	१	२	३	
८.	कनिष्ठसँग संचार गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> ● कार्य नं. ४ हेर्नुहोस् । 	१	२	३	
९.	फलाम पसलसँग संचार गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> ● माग र पूर्तिको अर्डर ● बिल/भर्पाइ ● सामानहरूको आपूर्ति र 	१	२	३	

क.सं.	सीपहरू (Competencies)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)	समय (घन्टा/मा)			कैफियत
			सै.	प्रयो.	जम्मा	
		डेलिभरी				
१०.	टेलिफोन रिसीभ गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> टेलिफोनको अर्थ र महत्व टेलिफोन रिसीभ गर्ने प्रविधी टेलिफोन रिसीभ गर्ने तरिका समाचार लेख्ने प्रविधी 	१	२	३	

मुख्य कार्य (Duty) नं. १०: पेशागत वृत्ति विकास गर्ने

क.सं.	आवश्यक सीपहरू (Competencies)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)	समय (घन्टा/मा)			कैफियत
			सै.	प्रयो.	जम्मा	
१.	प्लम्बरसँग परामर्श लिने	<ul style="list-style-type: none"> प्लम्बरसँग पेशाको खोजी सम्बन्धी गरिने क्रियाकलापको महत्व 	१	२	३	
२.	अन्य कार्यशालाहरूको भ्रमण गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> अन्य कार्यशालाहरूको भ्रमण गर्नुको फाइदा 	१	३	४	
३.	सम्बन्धित सामाग्रीहरूको अध्ययन गर्ने (कागजपत्र, पुस्तिका, ब्रोशियर)	<ul style="list-style-type: none"> पेशासँग सम्बन्धित कागजपत्र, पुस्तिका, सीट आदिको अध्ययनबाट हुने फाइदा 	१	३	४	
४.	तालीम/सेमिनार कार्यशालाहरूमा उपस्थित हुने	<ul style="list-style-type: none"> व्यावसायिक बन्नुपर्ने आवश्यकता पेशागत रुपबाट संस्थावाहिर अगाडी बढ्ने मौकाको महत्व 	१	४	५	
५.	श्रव्य-दृश्यहरूको अवलोकन गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> टि.भी. च्यानल, श्रव्य-दृश्य सामाग्रीहरूको परिचय श्रव्य-दृश्यबाट सिक्किने कुराहरूको महत्व 	१	२	३	
६.	इन्टरनेट चलाउने	<ul style="list-style-type: none"> कम्प्यूटर बारेको जानकारी इन्टरनेट चलाउने प्रविधी 	१	२	३	
७.	तालीमका लागि कार्यक्रम/स्थान आदिको खोजी गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> बहुवाका लागि तालीमको महत्व पूर्णताजगी तालीमका लागि तालीम दिने व्यक्ति/संस्थाको खोजी 	१	२	३	